

Sabine Dardenne

*Ik was twaalf en
ik fietste naar school*

in samenwerking met Marie-Thérèse Cuny

mistral

mistral

ZIN OM TE LEZEN

Eerste druk, november 2004
Achtendertigste druk, mei 2012

Oorspronkelijke titel: *J'avais douze ans,
j'ai pris mon vélo et je suis partie à l'école...*

© Oorspronkelijke uitgave: Oh! Éditions, 2004

© Nederlandse vertaling: Joris Vermeulen, Noor Koch en
Foreign Media Books bv, Amsterdam 2004

Omslagontwerp: Studio Jan de Boer

Foto's omslag: Jean Marie Périer

Typografie en zetwerk: CeevanWee, Amsterdam

ISBN 978 90 499 5345 4

NUR 302

Mistral is een imprint van FMB uitgevers bv

www.uitgeverijmistral.nl

www.twitter.com/Mistral_boeken

Meer weten over onze boeken? Schrijf je in voor
de nieuwsbrief op www.uitgeverijmistral.nl.

Voor alle slachtoffers

Inhoud

Op de fiets	13
Het scenario	31
Volhouden	51
Zondag 14 juli 1996	77
De zevenenzeventigste dag	97
Tachtig dagen	115
De 'grote' terugkeer	135
Therapie op mijn manier	155
'd. de duivel'	179
Puzzel	195
Dankbetuiging	219

Ik was twaalf en ik fietste naar school... Mijn naam is Sabine, ik woonde in een dorpje in België toen ik op mijn twaalfde op weg naar school verdween. De rijks-wacht dacht in het begin dat ik was weggelopen, en dat is ook wat mijn ouders lange tijd hoopten. Mijn moeder liet 's nachts bij ons thuis een lamp aan en een luik open voor het geval ik zou besluiten om terug te keren. Mijn oma liet vanuit eenzelfde hoop altijd een deur van het slot.

Ik was een vrij opstandig – en in ieder geval behoorlijk eigenwijs – meisje dat zich niet snel de kaas van het brood liet eten. Ik maakte vaak ruzie met mijn oudere zussen en mijn moeder. Die bewuste dag ging ik naar school met een rapport dat was ondertekend door mijn moeder, maar waarop een onvoldoende voor wiskunde stond. Het was logisch dat ze dachten dat ik was weggelopen, in dergelijke gevallen is dat het eerste wat bij de betrokkenen opkomt. Vervolgens verwacht men dat er losgeld wordt gevraagd: de telefoon van het getroffen gezin wordt afgetapt en de ouders schrikken iedere keer

dat er gebeld wordt. De politie heeft zelfs mijn vader verdacht! Intussen brengen de kranten in vette koppen verslag uit van het lopende onderzoek. 'Sabine onvindbaar'; 'Zoektocht in Rumillies'; 'Per helikopter zoeken naar Sabine'; 'Onderzoek levert niets op'... De rijks-wacht zet een crisisteam in en maakt een telefoonnummer bekend dat getuigen kunnen bellen, er worden aanplakbiljetten gedrukt die op muren en tegen winkelruiten worden geplakt of op straat worden uitgedeeld. Ze dreggen in de Schelde, agenten kammen zoals gebruikelijk de omgeving uit, er wordt een helikopter ingezet die over het omringende platteland vliegt, en zelfs schoolkinderen nemen aan het onderzoek deel door bosjes en braakliggende terreinen af te speuren. Honderden automobilisten plakken de opsporingsberichten tegen de ruiten van hun auto. Honderdvijftig agenten en honderd zestien soldaten nemen aan de zoektocht deel, zonder resultaat.

Er is tachtig dagen naar me gezocht. De foto van mij als scholiere hing op alle muren van mijn land, en zelfs in het buitenland.

MINDERJARIGE VERDWENEN

LENGTE 1,45 METER, MAGER POSTUUR, BLAUWE OGEN, HALFLANG BLOND HAAR. OP HET MOMENT VAN HAAR VERDWIJNING DROEG ZE ZWARTE BASKETBALSCHOENEN MET TOUWZOLEN, EEN BLAUWE SPIJKERBROEK, EEN WIT T-SHIRT MET LANGE MOUWEN, EEN LANGE RODE TRUI EN EEN BLAUWE JAS. SABINE HEEFT HAAR IDENTITEITSKAART BIJ ZICH EN HAAR RUGZAK VAN HET MERK KIPLING. ZE HAD EEN BEDRAG VAN ONGEVEER HONDERD BELGISCHE

FRANCS OP ZAK. ZE HEEFT HET OUDERLIJK HUIS VERLATEN OP HAAR METALLIC GROENE MOUNTAINBIKE VAN HET MERK DUNLOP MET OP DE BAGAGEDRAGER EEN RODE TAS.

ZE IS VOOR HET LAATST GEZIEN OP DE AVENUE D'AUDE-NARDE IN DE BUURT VAN HET SNELWEGVIADUCT, IN DE RICHTING VAN DOORNIK, TEGEN 7.25 UUR OP DE OCHTEND VAN 28 MEI 1996.

ALS IEMAND SABINE HEEFT GEZIEN, OF OVER INFORMATIE BESCHIKT WAARMEE ZE KAN WORDEN GEVONDEN, GELIEVE CONTACT OP TE NEMEN MET DE RIJKSWACHT TE DOORNIK OF HET PLAATSELIJKE POLITIEBUREAU.

Vanaf toen maakte ik deel uit van een treurige reeks jonge en oudere meisjes die in België zijn verdwenen.

Julie Lejeune en Mélissa Russo. Samen verdwenen op 24 juni 1995, acht jaar oud.

An Marchal en Eefje Lambrecks. Samen verdwenen op 23 augustus 1995, zeventien en negentien jaar oud.

Sabine Dardenne. Verdwenen, alleen, op 28 mei 1996, twaalfenhalf jaar oud.

Laetitia Delhez. Verdwenen, alleen, op 9 augustus 1996, veertienenhalf jaar oud.

De zes slachtoffers van de zaak die mijn land in rep en roer zou brengen, die als een aardschok door media en politiek zou gaan. Nog steeds hebben journalisten uit de hele wereld het over 'de zaak-Dutroux' of 'het monster van België'.

Ik heb die zaak nu zelf verwerkt nadat ik jarenlang over 'mijn eigen geval' heb gezwegen, in het vreselijke gezelschap van de meest gehate psychopaat van België.

Ik ben een van de weinige meisjes die aan dit soort moordenaars hebben kunnen ontsnappen. Ik wilde dit verhaal vertellen, in de hoop dat de mensen in de toekomst niet langer 'raar' naar me kijken en dat niemand me meer vragen stelt. Maar als iets me de moed heeft gegeven verslag te doen van mijn lijdensweg, dan is het wel de hoop dat hierna geen enkele rechter nog pedofielen halverwege hun straf vrijlaat vanwege 'goed gedrag' zonder verdere voorzorgsmaatregelen. Van sommigen heeft men gezegd dat ze toerekeningsvatbaar en intelligent zijn. Men stelt dat ze oordeelsbekwaam zijn, en dus ontvankelijk voor psychologische behandeling. Die houding is van een angstaanjagende naïviteit.

Uiteindelijk komt het dus neer op een aantal jaar gevangenis of, in het geval van recidive, levenslang. Die recidive, die maakt me woedend.

Want er bestaan moderne, geavanceerde technieken waarmee de verplaatsingen van een 'solitair roofdier' kunnen worden beperkt zodra hij eenmaal is betrapt. Justitie kan daar gebruik van maken, het is aan de regeringen om ertoe te besluiten.

Laten ze het alstublieft in de toekomst niet vergeten. Dit nooit weer.

Op 28 oktober 2004 word ik eenentwintig. De toekomst ligt op mij te wachten, en ik hoop dat ze eindelijk rust zal brengen, ook al kun je 'het onuitwisbare niet uitwissen'.

Sabine Dardenne
augustus 2004

Op de fiets

Ik was twaalf. Die fiets, daar had ik nooit om gevraagd. Mijn peetoom had me hem voor mijn plechtige communie gegeven, het was het fijnste cadeau dat ik had gekregen. Hij kwam uit een winkel in Bergen en er waren er maar een paar van gemaakt – hij had een serienummer – een Viking Dunlop; er reden er geen duizenden van rond. Het was een mooie groene fiets. Het voorlicht, dat niet goed werkte, had mijn vader vervangen door dat van mijn oude fiets. Hij viel dus goed te herkennen. Ik fietste er nog maar een paar weken mee naar school. Ik had mijn schooltas op mijn rug, en achterop had ik een rood zwemtasje. Ik fietste op mijn gemak richting school toen de zon nog maar net op was. Het was op een dinsdag, 28 mei 1996.

Het is niet zo dat je 's ochtends onderweg naar school bedenkt dat je weleens van je fiets zou kunnen worden getrokken door een kidnapper die zich in een bestelwagen heeft verschanst.

Iedere keer dat ik het de mensen van het onderzoeksteam moest vertellen, en later het hof of een toenma-

lige vriendin, zag ik mezelf daar weer langs die hoge heg fietsen, vijftig meter van de tuin van mijn vriendinnetje vandaan. Ik kan die route blindelings te voet, per auto of per fiets afleggen. Maar dat ene moment en die ene plek staan op een ondraaglijke manier in mijn geheugen gegrift.

Op dat moment maakte een monster een einde aan mijn jeugd.

Die ochtend keek mijn vader me na tot ik bij de brug was. Ik heb nog naar hem gezwaaid, waarna ik afsloeg naar school en hij zich ook omdraaide... Op die plek splitst de weg zich, en ik moest links afslaan, in de richting van het stadion en het zwembad, en daarachter lag de school.

Normaal gesproken deed ik er tien minuten tot een kwartier over om bij school te komen. Het is ongeveer twee tot tweeënhalve kilometer, meer niet. Ik had al twee derde van de weg afgelegd toen ik de Rue du Stade in reed.

Het is een afgelegen straat, op dat tijdstip is het er stil. Het was half acht; ik was rond vijf voor half acht van huis vertrokken. Vaak stond mijn vriendinnetje Davina voor haar huis op me te wachten, de deur van hun garage kwam uit op die straat. Dan zag ze me vanuit de tuin aankomen en fietsten we het laatste stuk samen, met in ons kielzog haar broertje, dat ze onder haar hoede had.

Als ik langsfietste en haar niet zag staan, reed ik alleen verder en kwamen we elkaar op school weer tegen. Ik dacht in zo'n geval: haar moeder heeft vandaag besloten haar met de auto te brengen, of ze is al vertrok-

ken, of ze is nog niet klaar... Maar omdat ik anders mijn fiets moest neerzetten, wat me een paar minuten kostte, reed ik in zo'n geval door, dat was een stilzwijgende afspraak tussen ons beiden.

Die dag zag ik al vanuit de verte dat ze er niet was, en dus besloot ik door te fietsen, de verlaten straat af, langs de dichte en vrij hoge heg. Aangezien daar naast de rijweg weinig ruimte is, reed ik in het midden, en als ik een auto achter me hoorde stuurde ik naar rechts.

Ik vond het prettig om vroeg op school te zijn en rustig mijn fiets te kunnen wegzetten. Het schooljaar was bijna afgelopen – mijn eerste jaar op de middelbare school. Ik wist me er behoorlijk te redden, maar van wiskunde snapte ik geen bal, en mijn moeder verweet me dat regelmatig: 'Nu heb je al wéér een onvoldoende!'

Meestal haalde ik dan mijn schouders op en ging ervandoor om te spelen in mijn hut naast de tuin, of bij vriendinnetjes. Er werd gezegd dat ik een 'grote mond' had, maar zolang ik mijn gang kon gaan liet me dat onverschillig. In feite was mijn grote mond mijn beste vriend, en dat is nog steeds zo.

Het was natuurlijk niet zo dat al die gedachten die ochtend, dinsdag 28 mei 1996, door mijn hoofd speelden. Ik weet niet eens meer of ik überhaupt ergens aan dacht. Ik reed langzaam, de Rue du Stade was smal en rustig maar ook donker, en erachter lag het voetbalstadion.

Ik hoorde een auto, waarop ik rechts ging rijden. Ik was vijf meter van de garage van mijn vriendinnetje verwijderd, vlak bij de heg. Achter die heg staat een huis. Als iemand achter het raam had gestaan, of in zijn tuin,

dan had hij alles kunnen zien. Maar er was niemand, het was te vroeg en nog een beetje donker. Als Davina die dag op me had staan wachten zou er misschien niets gebeurd zijn... Als er zoals wel vaker een groepje leerlingen had gefietst dat de Rue du Stade nam om sneller bij school te zijn, dan zou er een groot aantal getuigen zijn geweest.

Maar ik zag helemaal niemand. Ik was vroeger dan alle anderen.

Het was een volledig doorgeroeste bestelauto, zo'n busje dat tot camper is omgebouwd, drie stoelen voor en een bedbank achterin. Het zicht door de ruiten werd belemmerd door vreselijke geel-bruine gordijntjes en honderden stickers. Als ik met mama op straat had gelopen en zoiets zag rijden, zou ik lachend tegen haar hebben gezegd: 'Moet je kijken, wat een rammelende roestbak, de knalpijp valt er bijna af en die motor klinkt niet best...'

Ik had genoeg tijd om te horen hoe het naast me kwam rijden, dat verschrikkelijke busje, en, even later, om het te zien. De zijdeur was opengeschoven. Er hing één man uit en een ander reed. Ik weet niet wat er precies is gebeurd, want ik sloot instinctief mijn ogen nog voordat ik bang werd. Ik voelde hoe ik in een fractie van een seconde van mijn fiets werd getrokken, ik werd domweg uit de lucht geplukt, met één hand tegen mijn mond gedrukt en de andere over mijn ogen. Mijn voet bleef even achter het zadel haken, maar alleen mijn fiets is gevallen. In een oogwenk was ik in het busje getrokken, waarna de man mijn rugzak losrukte.

Dat soort dingen zie je alleen in films: de beelden

gaan zo snel dat het is gebeurd voor je er erg in hebt.

Toen ik het lang daarna aan Davina vertelde, vroeg ze me: 'Maar kon je dan niets doen? Kon je je niet verzetten?'

Ik was aan het fietsen en lag hup in het busje! Achteraf bleek dat ze me al een week in de gaten hielden, als een stel jagers. Natuurlijk heb ik geprobeerd me te verzetten, maar ik was geen partij voor hen. Twaalf jaar, ik zag eruit als tien, één meter vijfenveertig en drieëndertig kilo... Ik was zó iel, zó petieterig dat de oudere kinderen op school me vaak plagend vroegen: 'Hè? Weet je zeker dat je al in de brugklas zit?'

Nadat ik meteen in een deken was gewikkeld verscheen er een hand die met geweld pillen in mijn mond wilde duwen, waarop ik meteen begon te krijsen en de man, die over me heen hing, begon te foeteren: 'Hou je mond! Er gebeurt niets!'

Ik vuurde meteen allerlei vragen op die smeerlap af. 'Wie bent u? Wat wilt u? Wat doe ik hier? En mijn fiets, waar is die? Maar ik moet naar school... Wie bent u? Laat me los! Ik ga naar school! Wat wilt u?'

Ik geloof dat ik hem meteen vanaf het begin heb 'overvoerd' met vragen, en ik haat het om geen antwoord te krijgen. Nog steeds word ik boos als een vraag niet meteen beantwoord wordt, en ik bijt me net zolang vast tot ik weet wat ik weten wil. Ik neem aan dat ik instinctief begon te krijsen, terwijl ik van angst bijna geen adem meer kreeg. Dat moment was misschien het heftigste van heel mijn leven, zo onverwacht en zo angstaanjagend dat ik als verlamd was. Ik was net in een fractie van een seconde uit de buitenwereld ver-

dwenen, en hoewel ik dat niet zozeer beseftte – overrompeld als ik was door de snelheid waarmee alles gebeurde – greep de angst me bij de keel bij de aanblik van de zwarte ogen van die onbekende man en de hand die me het zwijgen wilde opleggen. Het geluid van de motor, het rare accent van die kerel, de stinkende deken die me gevangen hield, het was vreselijk.

Ik merkte dat de chauffeur een seconde of tien uit de stilstaande wagen stapte. ‘Schiet op! Pak die fiets! Vergeet de tas niet! Rijden!’

Mijn fiets werd achterin gegooid, naast mij, en mijn zwemtas ook.

Mij naar binnen sleuren, het geschreeuw over en weer, het pakken van mijn spullen – dat alles heeft minstens een minuut geduurd.

Ik werd meteen agressief van die idioot: hij zag er goor uit, had angstaanjagende ogen, vet, plat haar alsof er frituurvet in zat, een belachelijke snor. Mijn eerste indruk? Ik zei bij mezelf: wat is dat voor een viezerd, voor een ploert? Ik vertrouw hem voor geen cent.

Ik probeerde me nog steeds los te rukken, ik gilte van angst en woede en dat vond hij maar niets.

‘Hou je kop!’

Ik kon in feite niets beginnen. Ik zat onder die deken vastgedrukt tegen een oud matras in het midden van het busje, ik zag de bestuurder van achteren boven de zitting en de hoofdsteun uitsteken. Die hield zich stil. In vergelijking met de ander vond ik hem nogal klein. Ik dacht: wat een schrielhannes, dat is natuurlijk het sukeltje dat doet wat die grote hem vraagt. Jong, en met donker haar. Een zwart jack, een armoedige pet met een

embleem erop, behoorlijk fout. Alles klopte: de geniepige bestuurder, het verrotte busje, de ranzige ploert. Ik vroeg me af wat ze van me wilden. Ik heb er geen seconde aan gedacht dat ik werd ontvoerd door een sadist. Als die kerel me met een hand vol snoep had staan opwachten bij de uitgang van school, dan mischien wel... Op dat moment was het enige wat door mijn hoofd speelde dat die twee 'goorlappen' me iets wilden aandoen. Dat leek me duidelijk, aangezien ze me zo hardhandig van mijn fiets hadden gesleurd. Maar wat precies, dat wist ik niet. Het was me een raadsel.

De eerste keer dat hij pillen in mijn mond duwde heb ik ze uitgespuugd, een stuk of vier, vijf... Ik verstopte ze onder het smerige matras, waarna hij een zakdoek met iets erop tegen mijn neus drukte, een soort ether, dat achteraf vloeibare Haldol blijkt te zijn geweest, en omdat ik nog altijd gilde, begon hij te dreigen: 'Als je zo doorgaat...'

Ik leidde uit zijn gebaren en duistere blik af dat ik dan klappen zou krijgen, dus ik zei bij mezelf: denk na... Als je blijft gillen krijg je een klap, wat het alleen maar erger maakt. Je moet rustig worden, hem laten weten dat je gehoorzaam zult zijn. Als je je rustig houdt vertelt hij misschien wat hij met je van plan is, waarom hij je niet naar school laat gaan.

Hoe dan ook: ik werd suf en ik geloof dat ik een paar minuten buiten westen ben geweest, maar naar zijn zin was dat te kort. Dus dwong hij me twee tabletten in te nemen met wat cola die hij in mijn keel goot, maar omdat ik de capsules niet weg kreeg en begon te kokhalzen, vroeg ik om meer cola.

‘Nee. “Die andere” heeft alles opgedronken!’

Hij noemde hem ‘die andere’ omdat hij zijn naam niet wilde noemen. Ik kon er geen wijs uit worden. Ik begon te huilen van woede, maar bleef koppig. ‘Wie zijn jullie? Wat willen jullie van me? Ik wil naar huis. Mijn ouders zullen zich afvragen waar ik blijf... Wat gaan jullie ze vertellen?’

Ze gaven geen antwoord, maar ik bleef dezelfde vragen stellen, continu. Ik kon huilen wat ik wilde, stikken van angst, maar er kwam geen enkele reactie. En het busje bleef maar rijden, zonder dat ik een idee had in welke richting. Wel hoorde ik aan het geluid van de banden dat we eerst over een klein weggetje reden en daarna over de snelweg. Ten einde raad deed ik maar of ik sliep, ik ging op mijn zij liggen met mijn gezicht richting zijwand en de ‘ranzige ploert’ rechts van me, waarna ik mijn ogen dichtdeed zodat hij zou denken dat ik op apegapen lag. Intussen probeerde ik zo goed mogelijk te volgen wat hij zei. Dat bleek voor mij niet interessant, hij wees alleen maar de weg: ‘Daar moet je afslaan...’ Blijkbaar had ‘die andere’ hulp nodig om de buurt uit te komen, waarna ze precies wisten waar ze naartoe moesten, zo leek het.

De bestuurder liet zich volledig leiden door wat ‘de ranzige’ zei. Later probeerde ik de weg te zien, of borden: ik zag er een paar voorbijschieten die me niets zeiden. Ik had buikpijn van de angst, erger dan voor een proefwerk, echte angst, het soort angst waarbij je in je broek lijkt te plassen, zo erg dat je de controle over je lichaam kwijt bent. Ik weet niet of ze er iets van hebben gemerkt en waarschijnlijk kon het ze geen bal schelen,

trouwens, maar ik had het gevoel van glas te zijn, totaal verstijfd, alsof ik ieder moment in tweeën kon breken. Ik had buikpijn, mijn keel zat dicht, ik kreeg nauwelijks adem en hijgde soms als een hond. Die walgelijke deken die over me heen lag, het matras dat stonk als de neten, het geluid van die rammelende bus, en die twee kerels die niets zeiden wat het luisteren waard was, met hun rare accent, vooral die smeerlap, die weet ik veel waarvandaan kwam... Als twaalfjarige kun je accenten nog niet goed plaatsen, of ze uit Namen komen, of uit Luik, of nog verder. Als hij met een rollende 'r' had gepraat, dan zou ik gezegd hebben dat hij Vlaams was. Maar ik kon er helemaal geen wijs uit worden. Voor mij waren het vreemdelingen, stinkende ploerten, en ik bleef me maar afvragen: wat zijn dit voor lui? Waar brengen ze me naartoe? Waarom?

Ik zag geen enkele mogelijkheid om uit dat busje te ontsnappen. Om te beginnen reden we; door een raam kruipen was onmogelijk aangezien ze dichtzaten en verduisterd waren door die vreselijke gordijntjes en een enorm aantal stickers; ik kon alleen schuin omhoog door de voorruit naar buiten kijken. Heel misschien had ik het via de achterklep kunnen proberen. Maar dan had ik me een halve slag moeten draaien en moeten opstaan, waarbij ik direct mijn nek zou hebben gebroken tegen het verroeste plaatstaal... Zodra ik me had verroerd zou hij me hebben tegengehouden. Hoe dan ook, al had ik weten te ontsnappen zonder iets te breken, dan nog zou ik niet ver gekomen zijn, ook al rende ik zo hard ik kon. Kortom, ik maakte geen schijn van kans. Op een gegeven moment trok ik de deken expres

over mijn hoofd, om van tijd tot tijd mijn ogen open te kunnen doen zonder dat ze het merkten. Ze moesten denken dat ik volledig in coma lag. Maar ik kreeg het warm onder de deken, die ook nog eens in mijn gezicht jeukte. Het was mei en het was 's ochtends nog vrij koud, dus ik had voor mijn tocht naar school een t-shirt met lange mouwen, een trui en mijn licht gevoerde jas aangetrokken. Maar ik zweette vooral van angst, van paniek en van onbegrip.

Ik was als verstijfd, maar dat belette me niet om na te denken. Wat had ik kunnen doen? Had ik harder kunnen fietsen? Had ik me op de grond kunnen werpen voordat ze me te pakken kregen? In de straat daar is een klein zijweggetje: ik had van mijn fiets af moeten springen, moeten wegrennen en bij een willekeurig huis moeten aankloppen. Maar de heg is zo lang... En als ik nu eens niet op de fiets naar school was gegaan... Is het mijn eigen schuld? Word ik ergens voor gestraft? Het ging allemaal zo snel, ik had geen tijd om af te stappen, ze hebben me zo uit de lucht geplukt! Ik heb het niet zien aankomen. Reed het busje al langer achter me? Waren ze me gevolgd?

De motor viel stil. De smeerlap dacht dat ik sliep, hij zei: 'Je moet wakker worden! Je kruipt in deze koffer hier zodra ik het zeg!'

Toen ik zag hoe groot de koffer in kwestie was, een blauw, volkomen verroest metalen geval, nauwelijks groter dan een gereedschapskist, hervond ik mijn 'grote mond'.

'Daar pas ik niet in!'

'Je kruipt erin!'

‘Nee, hij is te klein!’

Ik word gauw benauwd, krijg snel te weinig lucht. Een probleem met mijn bronchiën dat ik als klein meisje al had. Bovendien was ik onder die deken al uitgeput geraakt, in dat bedompte, vieze busje. De angst liet me niet los, en bij de aanblik van die koffer werd hij alleen maar erger. De angst om daadwerkelijk te stikken, de angst om niet te zien waar ik naartoe werd gebracht.

Dus ik bleef maar foeteren. ‘Nee, hij is te klein, ik krijg daar te weinig lucht, hij is helemaal smerig, ik word er helemaal vies van.’

Omdat ik tegenstribbelde riep hij ‘die andere’ erbij. ‘We vouwen haar dubbel en stoppen haar erin.’

Ik was niet dik, maar toch. Ze kregen de koffer met moeite dicht. Ik werd volledig dubbelgevouwen, ze hebben er waarschijnlijk tot het allerlaatste moment mee gewacht om me erin te stoppen. Ik wist niet waar ze me mee naartoe namen, maar omdat we zoveel kilometer hadden afgelegd moest het wel ontzettend ver weg zijn. Naar wat ik hoorde hebben ze eerst de deur van het busje geopend en de koffer op de grond gezet. Daarna was er het geluid van een deur die werd geopend, ik werd opgetild en weer op de grond gezet, en ten slotte, na twee minuten die eindeloos lang leken te duren, ging het deksel open.

‘Kom eruit!’

Ik werd opnieuw bang. Ik was al gewend geraakt aan het idee dat ik in die koffer zou blijven zitten; daar was ik tenminste alleen, in de luwte, ook al zat ik opgesloten. Ik verroerde me niet.

Voor me stond die ‘smerige ploert’, hij was nu alleen.

Ik neem aan dat de chauffeur met de pet hem tot daar had geholpen, en dat hij hem was gesmeerd. Waarschijnlijk om zich ergens van mijn fiets te ontdoen, die nooit is teruggevonden. Het kan zijn dat iemand hem gestolen heeft. Het is stom, maar pas later dacht ik: op die fiets zaten hun vingerafdrukken, ze hadden geen handschoenen aan toen ze hem vastpakten. Als iemand hem had gevonden...

Omdat ik werkelijk volledig dubbelgevouwen lag moest de smeerlap me eruit trekken. In ieder geval heb ik totaal niet meegeholpen. Ik deed weer alsof ik op apegapen lag. Ik ging zelfs zover dat ik even later sloom uitbracht: 'Wat is er aan de hand?'

Ik weet niet of ik dat spelletje bewust speelde. Terugblikkend vraag ik het me af. Het was waarschijnlijk een instinctieve reactie, vanuit het nog vage idee hem minder achterdochtig te maken en op een moment van onoplettendheid te azen. Ik geloof niet dat ik echt zo doordacht te werk ging. Waarschijnlijk kwam het door het goedje dat hij me had laten opsnuiven en de twee pillen die ik niet had kunnen uitspugen... Maar ik was helder genoeg om iets van mijn omgeving te zien. Daar had je mijn schooltas.

Ik stond nu oog in oog met die vent zonder naam, in een kamer op de begane grond van een huis zonder naam. Ik geloof niet dat ik op dat moment serieus aandacht heb geschonken aan de inrichting, het meubilair. Ik vond het allemaal nogal lelijk. Ik zag de voordeur, die dicht was. Daarnaast, in dezelfde muur, bevond zich een raam met een gesloten rolluik, midden op de dag, en ik vroeg me af waarom.

De details die ik nu nog kan geven over die kamer heb ik pas later in me opgenomen. Zo rond de derde dag...

De kamer was vierkant. In een hoek stonden kinderspeeltjes en een wieg. Tegen een van de muren stonden kasten met allerlei spullen. In een hoek een kachel, achterin een magnetron. Er was een deur die waarschijnlijk toegang bood tot een ander vertrek. Op de grond bakstenen, zakken cement en gereedschap. Zo te zien was hij bezig een schouw te bouwen. Midden in deze rommel op de vloer was een looppad vrijgehouden dat naar een deur leidde die ook nog niet af was, afgezet met gekruiste latten en plastic. Ik ben nooit te weten gekomen wat erachter lag. Tegen een andere muur stonden nog meer witte keukenkasten, maar die waren leeg. Er was een trap die naar de bovenverdieping leidde en vlak daarbij stond een vrij hoge koelkast met een telefoon erop. Daar viel niet bij te komen. Dat had ik al vrij snel door. Te midden van de rotzooi stond een tafel met stoelen. Ik weet niet meer of ik toen al de trap heb gezien die naar de kelder voerde.

Mijn eerste indruk van de plek waar ik terecht was gekomen maakte me al duidelijk dat dit geen normaal huis was waar normale mensen woonden.

Ik had dorst. Ik vroeg wat te drinken. Hij gaf me melk, waarvan ik gulzig een paar slokjes nam. Even later bevond ik me op de eerste verdieping, in een kamer met luiken voor de ramen. Ik weet niet of ik daar zelf naartoe ben gelopen of dat hij me gedragen heeft. In mijn herinnering volgde ik zijn bevelen op, deed ik gewoon wat hij zei.

Hij wees naar een stapelbed en droeg me op me uit te kleden en in bed te gaan liggen, wat ik deed. Onderweg had ik zoveel vragen gesteld, en om mijn ouders geroepen en zoveel gehuild, dat ik alleen nog maar kon gehoorzamen. Ik was waarschijnlijk verlamd van schrik, en helemaal versuft. Ik moet het wel merkwaardig hebben gevonden, naakt in die rare verduisterde kamer op bed te gaan liggen, met een deken over me heen. Meteen daarop deed hij een ketting om mijn hals die hij met een hangslot vastmaakte aan het trapje van het bed. Naast me zette hij een toiletemmer neer.

Ik koos ervoor om roerloos naar het plafond te staren, verschanst onder die deken. Vrij hoog zat nog een venstertje waar een klein beetje licht doorheen wist te dringen. Ik weet niet meer of hij me toen iets te eten heeft gebracht, maar in elk geval at ik niets. Misschien dat ik geslapen heb, uitgeput als ik was van het huilen. Maar ik hoor me nog zeggen: 'Wat doe ik hier? Die ketting doet me pijn. Ik krijg te weinig lucht. Ik ben toch geen beest?'

De gordijnen waren dicht. In de kamer brandde geen enkele lamp, maar bij aankomst had ik op mijn horloge gekeken, om me enigszins te oriënteren. Het was half elf. Ik bevond me dus op minstens twee uur rijden van huis, maar waar? Ver weg in elk geval.

Aan een van de muren hing een poster met een dinosaurius erop. Die dinosaurius is ook een tijd uit mijn geheugen geweest... En dat terwijl hij me lange tijd heeft geïrriteerd, zozeer dat ik er niet meer naar kon kijken. Ik lag vastgebonden aan een kinderbed, ik had een wieg en speeltjes gezien, dus ik bevond me in een huis

waar kinderen woonden. Alleen en in het donker dacht ik na over mijn merkwaardige situatie. Wat deed ik daar? Wat zou er hierna gaan gebeuren?

De tweede dag kwam hij de kamer in, hurkte neer naast het bed, en begon een verschrikkelijk verhaal te vertellen. 'Wees maar niet bang, ik wil niet dat je iets overkomt. Ik heb je leven gered. Er is een gemene chef die je kwaad wil doen, hij wil geld van je ouders...'

En om zijn woorden kracht bij te zetten liet hij de derde dag 'die andere' komen, de schrielhannes met de pet, die alles wat hij zei in korte zinnnetjes bevestigde. Zo af en toe zei hij alleen maar: 'Ja, dat klopt'; 'Ja, zo is het...'

En de smeerlap met de snor bleef maar zeggen: 'Zie je nou wel? Ik ben niet de enige die het zegt, hij daar weet het ook...'

Daarna vertelde hij dat de 'chef' me kwaad wilde doen omdat mijn vader rijkswachter was geweest en hem indertijd iets had geflikt. De chef wilde zich dus op een van mijn vaders kinderen wreken, en de keus was op mij gevallen. Hij eiste geld, losgeld. Na afloop herinnerde ik me aanvankelijk dat het om één of drie miljoen franc ging, maar aangezien ik mezelf weer 'pff!' zie doen, zal het wel drie miljoen geweest zijn. Tja, op je twaalfde heb je nauwelijks besef van geld. Eén miljoen hadden mijn ouders desnoods nog bij elkaar kunnen schrapen, door overal wat te lenen, maar drie... Zelfs als ze het huis hadden verkocht, de auto, alles wat ze bezaten, dan nog was het ze niet gelukt, dat weet ik zeker.

Hoe wist hij dat mijn vader vroeger rijkswachter was geweest? Had ik het hem zelf verteld, bijvoorbeeld

door, jong als ik was, te dreigen met: 'Pas maar op, mijn vader heeft bij de politie gezeten'? Dat is heel goed mogelijk. In ieder geval vormde dat de kern van zijn verhaal. Ik begreep niet goed voor welk 'kwaad' mijn vader verantwoordelijk was geweest. Had hij ervoor gezorgd dat die man in de gevangenis was beland? Was hij hem geld schuldig? Vanwege deze toestand zat ik nu gevangen, en moest mijn vader losgeld betalen. Dat was me de eerste dag al meteen duidelijk. En ik heb geprobeerd het voor mijn ouders op te nemen. 'Maar zoveel geld hebben ze niet, het zijn geen miljonairs...'

Hij maakte me duidelijk dat ze 'er goed aan deden' het bij elkaar te krijgen, want anders... ging ik dood.

Het was moeilijk om een besef te krijgen van de tijd, maar ik weet zeker dat hij die dag is begonnen met zijn handtastelijkheden. De tweede dag, ik was toen nauwelijks bijgekomen, maakte hij me los en bracht me naar een kamer ernaast, zo te zien de zijne, met een tweepersoonsbed. Later ben ik die 'de lijdenskamer' gaan noemen. Daar moest ik voor het eerst zijn handtastelijkheden ondergaan.

Ik weet nog dat hij ook polaroidfoto's heeft gemaakt – daarvóór of daarna, dat is moeilijk te zeggen, maar ik werd me er bij de tweede of derde foto vagelijk van bewust. Het was raar, ik begreep niet waarom hij me zo nodig naakt bij hem in de kamer moest fotograferen. Ik herinner me nog hoe ik reageerde.

'Wat is er?' Ik huilde onophoudelijk, en het was duidelijk dat dit hem irriteerde. Daar had ik blij om moeten zijn...

Want daarna bracht hij me terug naar de kamer met het stapelbed, waar hij me weer vastbond en me opdroeg te gaan slapen. Voor mij was het moeilijk te begrijpen wat me werd aangedaan door die stinkende, lelijke, in mijn kinderogen zo oude man. Ik werd opgesloten omdat iemand losgeld voor me wilde, maar... hij deed alsof hij mijn leven redde, maar... tegelijkertijd mishandelde hij me! Ik was toen nog niet geslagen of verkracht, maar hij gedroeg zich zo afgrijselijk dat ik mijn uiterste best heb gedaan er niet aan terug te denken. Niet stil te staan bij hoe walgelijk het was. Daar lag ik weer, vastgebonden, met uitzicht op het bed boven mijn hoofd, nog steeds verlamd van schrik, met maar één gedachte: en wat nu? Wat zou er hierna met me gebeuren? Dat 'hierna' maakte me bij voorbaat al doodsbang. Ik huilde, sliep af en toe, ik had hoofdpijn, verkeerde in een shock, was wanhopig en eenzaam. Het was een verschrikking.

De strop om mijn hals werd verder aangetrokken, ik werd onophoudelijk gemanipuleerd zonder dat ik het doorhad. De man zei dat mijn ouders hadden geweigerd het losgeld te betalen, en zelfs de rijkswacht zou hebben geweigerd iets te doen; vanwege het verleden van mijn vader als agent? Dus verkeerde ik in levensgevaar, want de chef had besloten me te liquideren.

Het monster met de brillantine had zich dus vermomd als reddende engel.

'Ik heb je op bevel van de chef meegenomen, maar aangezien je ouders niet willen betalen, moet je hier weg. Wil je blijven leven of sterven?'

Ik weet niet zeker of dit zijn exacte bewoordingen

waren, maar in ieder geval bracht hij het zodanig dat ik mocht kiezen: blijven leven of sterven. Natuurlijk koos ik ervoor te blijven leven.

‘In dat geval zal ik je verbergen. Ik zal zeggen dat je dood bent, maar je blijft in leven en ik zal voor je zorgen. Alleen zul je hier weg moeten, deze kamer uit, de chef mag je niet zien. Dit hier is een hoofdkwartier, hij kan ieder moment binnenkomen. En als je zou proberen te ontsnappen, dan zouden ze je weer heel snel te pakken hebben en je vermoorden. Alle huizen hier horen bij het hoofdkwartier. Ik zal je een schuilplaats laten zien!’

Een hoofdkwartier, daar sloeg mijn twaalfjarige geest van op hol. Waren het gangsters, die kerels? Politie-mannen? Militairen? Buitenaardse wezens? Er schoot van alles door mijn hoofd. En die ene vraag bleef me maar kwellen: wat is dit voor vent? Een duistere ‘klootzak’ die me van mijn fiets trekt, dingen met me uithaalt die ongezond zijn voor een kind van mijn leeftijd en die ik helemaal niet fijn vind. Hoe vaak ik hem ook van me af duw, hij blijft doorgaan... Eerst eist hij geld, en de volgende dag maakt hij foto’s van me, naakt. Hij bindt me vast, maakt me weer los.

Doodgaan? Dat was een onmogelijke optie! Ik moest de dagen door zien te komen, hopen dat ik zou blijven leven.

Na die eerste drie dagen liet hij me afdalen naar zijn ‘schuilplaats’.